

Interpelacja nr 32747 do ministra finansów w sprawie braku wirtualnych rachunków rozliczeniowych, powierniczych i depozytowych na tzw. białej liście

Szanowny Panie Ministrze,

od września br. zacznie obowiązywać nowelizacja ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 1018). W wyniku wejścia w życie wspomnianej nowelizacji, powstanie jeden elektroniczny wykaz czynnych podatników VAT tzw. biała lista podatników. Od początku 2020 r. przedsiębiorca, który zapłaci za transakcję wartą ponad 15 tys. zł na inny rachunek niż znany Urzędowi Skarbowemu (niewidniejący na białej liście), odpowie solidarnie ze sprzedawcą za nierozliczony VAT z tego tytułu oraz nie zaliczy wydatku do kosztów uzyskania przychodu. Jak informuje Dziennik Gazeta Prawna, na wspomnianej białej liście zabrakło jednak wirtualnych rachunków rozliczeniowych, z których korzystają dostawcy mediów, a także rachunków powierniczych i depozytowych. Oznacza to, że od 2020 r. przedsiębiorcy nie będą mogli odliczyć od przychodu środków wydanych na opłaty za prąd, usługi telekomunikacyjne i inne media. To samo dotyczy wpłat na konta powiernicze oraz na rachunki zastrzeżone typu escrow. Ekspertsi podkreślają, że może to oznaczać wielomilionowe kłopoty, np. przy transakcjach, których przedmiotem są nieruchomości, ponieważ płatność nie będzie mogła być kosztem.

W związku z powyższym zwracamy się do Pana Ministra z prośbą o odpowiedź na następujące pytania:

1. Jaka jest przyczyna nieuwzględnienia wirtualnych rachunków rozliczeniowych, powierniczych i depozytowych na tzw. białej liście w nowelizacji ustawy o VAT?
2. Czy ministerstwo zamierza podjąć stosowne kroki w celu rozwiązania powyższego problemu?

Posłowie

Maciej Masłowski, Paweł Skutecki, Paweł Szramka, Norbert Kaczmarczyk

19 lipca 2019 r.

Odpowiedź na interpelację nr 32747 w sprawie braku wirtualnych rachunków rozliczeniowych, powierniczych i depozytowych na tzw. białej liście

W związku z przekazaną interpelacją grupy Posłów nr 32747 z dnia 31 lipca 2019 r. dotyczącą rachunków wirtualnych, powierniczych i depozytowych, które nie zostały wprost uregulowane w przepisach ustawy z dnia 12 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1018), zwanej dalej „ustawą z dnia 12 kwietnia 2019 r.”, uprzejmie wyjaśniam.

Z dniem 1 września 2019 r. wchodzi w życie ustawa z dnia 12 kwietnia 2019 r., wprowadzająca zmiany w art. 96b ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2018 r. poz. 2174, z późn. zm.) umożliwiające utworzenie wykazu podatników VAT, w którym będą zamieszczane numery rachunków rozliczeniowych prowadzonych przez banki lub imienne rachunki w SKOK otwarte w związku z prowadzoną przez członka działalnością.

Odnosząc się do przedstawionej w interpelacji kwestii rachunków wirtualnych wykorzystywanych przez podatników dostarczających towary i usługi na masową skalę jak operatorzy sieci komórkowych, czy dostawcy mediów należy wskazać, że rachunki te nie będą uwidaczniane w wykazie podatników VAT, gdyż nie są to rachunki rozliczeniowe w rozumieniu art. 49 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2187, z późn. zm).

Wpłaty na rachunki wirtualne, które są przypisane do rachunku rozliczeniowego będą traktowane jak wpłaty na rachunek rozliczeniowy, który podlega zgłoszeniu do urzędu skarbowego. Natomiast same rachunki wirtualne nie będą podlegały obowiązkowi zgłaszania do urzędu skarbowego w celu ich zamieszczenia w wykazie.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że obecnie trwają prace w kierunku opracowania wymagań związanych z wykazem podatników VAT, w tym również w zakresie wykorzystania tzw. "masek" do weryfikacji rachunków wirtualnych i przed końcem bieżącego roku zostaną wypracowane zasady zapewniające bezpieczeństwo dokonywania płatności na takie rachunki.

Zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292), zwanej dalej "Prawem przedsiębiorców", dokonywanie lub przyjmowanie płatności związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą następuje za pośrednictwem rachunku płatniczego przedsiębiorcy, w każdym przypadku gdy stroną transakcji, z której wynika płatność, jest inny przedsiębiorca oraz jednorazowa wartość transakcji, przekracza 15 000 zł.

Ustawą z dnia 12 kwietnia 2019 r., wprowadzono modyfikacje m.in. w treści ustawy z dnia 16 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1387, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą o PIT" oraz ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 865, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą o CIT".

Stosownie do nowego brzmienia przepisów w tych ustawach podatnicy (w przypadku podatników PIT - prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą) nie zaliczają do kosztów uzyskania przychodów kosztu w tej części, w jakiej płatność dotycząca transakcji określonej w art. 19 Prawa przedsiębiorców została dokonana przelewem na rachunek inny niż zawarty na dzień zlecenia przelewu w wykazie podatników VAT - w przypadku dostawy towarów lub świadczenia usług, potwierdzonych fakturą, dokonanych przez dostawcę towarów lub usługodawcę zarejestrowanego na potrzeby podatku od towarów i usług jako podatnik VAT czynny. Natomiast w przypadku zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów kosztu w tej części, w jakiej płatność dotycząca transakcji określonej w art. 19 Prawa przedsiębiorców została dokonana na rachunek nie widniejący na wykazie podatników VAT podatnicy (w przypadku podatników PIT - prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą) w tej części zmniejszają koszty uzyskania przychodów albo w przypadku braku możliwości zmniejszenia kosztów uzyskania przychodów - zwiększają przychody odpowiednio w miesiącu, w którym odpowiednio została dokonana płatność bez pośrednictwa rachunku płatniczego albo został zlecony przelew.

Wobec powyższego, aby transakcje określone w art. 19 Prawa przedsiębiorców mogły stanowić koszty uzyskania przychodu, muszą zostać dokonane w warunkach określonych w nowelizowanych przepisach.

Jednakże przepisów w zakresie wyżej wskazanych sankcji w podatkach dochodowych nie stosuje się, w przypadku gdy podatnik dokonujący płatności dokonał zapłaty należności wynikającej z faktury przelewem na rachunek inny niż zawarty na dzień zlecenia przelewu w wykazie podatników VAT i złoży zawiadomienie o dokonaniu takiej płatności do naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla wystawcy faktury.

Zatem, aby zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów poniesione wydatki, za które płatności dokonane zostały na inny rachunek, niż wskazany w wykazie podatników VAT, w przypadku dostawy towarów lub świadczenia usług, potwierdzonych fakturą, wystarczy złożyć zawiadomienie do właściwego organu podatkowego.

Odnosnie dokonywania wpłat na rachunki depozytowe lub powiernicze należy wskazać na moment zaliczenia poniesionego wydatku do kosztów uzyskania przychodu, a mianowicie kosztem uzyskania przychodu może być koszt faktycznie poniesiony, w przypadku zaś rachunków powierniczych i depozytowych, środki pieniężne zostają jedynie zabezpieczone do czasu realizacji umowy. Gdyby jednak wpłata na rachunek powierniczy i depozytowy została potwierdzona fakturą, nabywca - jak już wyżej wskazano - może złożyć zawiadomienie do naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla wystawcy faktury o wpłacie dokonanej na rachunek spoza wykazu i tym samym uwolnić się od negatywnych konsekwencji.

Zmodyfikowane mocą ustawy z dnia 12 kwietnia 2019 r. przepisy ustaw o podatkach dochodowych, pełnią niejako rolę uzupełniającą (mają charakter wtórny) w stosunku do rozwiązań przewidzianych przepisami ustawy o podatku od towarów i usług, do których to regulacji przepisy ustawy o PIT i ustawy o CIT odwołują się w sposób bezpośredni.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że kwestia dotycząca rachunków wirtualnych, powierniczych i depozytowych będzie omówiona w przygotowywanych przez Ministerstwo Finansów Objasnieniach podatkowych.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów

Tadeusz Kościński

Warszawa, 19 sierpnia 2019 r.